

Համաձայնագրի Հնարանը Բեկրմերու մասին, որոնք Մատենադարանի երկու գրչանդերներէն Հանուած չորս պատասխիներ (պահպանակներ) ե' :

Վերջապէս կը տրուին ցանկեր : Նախ կանոնախմբերու յօդուածներուն սկզբնատողերը այրենական շարքով, յետոյ աւարկայական ցանկը, յատուկ անուաներու եւ տեղերու ցանկ, ինչպէս նաեւ էջ մը սրբապարտած վրիպակներ :

Շատ կարեւոր հատոր մըն է, որ գոհունակութեամբ կը փակենք : Հատոր մը՝ հարուստ պարզման համար ամէն տեսակ յիւթերով :

Կրկին յայտնելով մեր շնորհակալութիւնը Վազգէն Յակոբեանին՝ իր այս խոշոր մատակարար համար, իրեն կը մղղթենք յարատեւութիւն, կամք ու կորով՝ յաջող հատորի՝ կամ հատորներուն ամբողջացման համար :

ՍՍՍՍՍՍ ԱԶԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ : Գրեց Վարդան Պետոյեան : Կիտայք, ուրածար, էջ 550. պատկերագրող, Երեւան : 1965 :

Մեզ որ Պետոյեանի այնքան որահատուած նուիրմամբ պատրաստած այս գործը (Հրատարակուած միայն 750 տպագրանկով) կը Հրատարակուի վատրակ թղթով, վատրակ տպագրութեամբ, նկարներու վատրակ արտահանութեամբ : Աւելի ճիշդ՝ այս գործը գրականներով, գրուած տեսակ մը արտահանութիւն է : Երեւանի Պետական Պատմական Թանգարանի վատրակաւոր գիտական աշխատողին այս Հետաքրքրական եւ արժէքաւոր աշխատութիւնը լոյս հանուած է իբր թէ երեսէ ինկած որբի մը նման, զուրկ նախական խնամքէ՝ որուն արժանացած կը գտնենք բազմաթիւ անար-

ժան Հրատարակութիւններ Երեւանեան տրպարաններէն : Ըստ երեւոյթին անտեսուած այս Հրատարակութիւնը սակայն շատ արժէքաւոր կը գտնւի եւ Հայ աղագրութիւնը, արհեստներու ծանօթութիւնը մեծապէս երախտապարտ է ու պիտի մնայ Վարդան Պետոյեանի անխնայ աշխատանքին եւ մեզի տրամադրած այս արժէքաւոր գործին համար :

Հատորին Ա. մասը կու տայ ընդհանուր տեղեկութիւններ Մատենի մասին, ուր կը յիշուին Սասնոյ դաւառակները, զիւղերը՝ կու տայ տեղագրական արժէքաւոր ծանօթութիւններ բերդերու, կամուրջներու, պատմական վայրերու, վանքերու : Յաջորդ հատուածը (էջ 37) նուիրուած է 1915-ի դէպքերուն եւ ցեղասպանութենէ վերջուածներուն : Թայլիւ եւ Աշտարակ հաստատման : Բուն ազգագրական մասը կը սկսի էջ 71-ով : զաշտարակութիւն, ազգագրութիւն եւ քանդակարտութիւն, անասնապահութիւն, կաթնատնտեսութիւն, թռչնարտութիւն, շերամապահութիւն, մեղուարտութիւն, որոտրութիւն եւ ձկնորսութիւն, տնայնագործութիւն : ամէն տեսակ արհեստներ, առեւտուր, տարիք, ուսելիք : Մասաւոր հատուածներով կը ներկայացուին ընտանեկան վարք ու բարք, ամուսնութիւն (հարսանեկան եւ այլ երգեր), տղարեք, Հիւանդութիւն (բժշկութիւն), մահ եւ թաղում, հասարակային դասակարգ, իրաւունք, Հաստատիք, Ժողովրդական հանելուկներ, առածներ, պատմուածքներ, կը նկարագրէ 41 խաղեր : էջ 437-ով կը սկսի Սասնոյ շարքաւոր բառարանը, որով կ'աւարտի հատորը :

Ճուալի է որ այս շահեկան հատորը, որուն մէջ թէեւ կան մասեր որոնք կարելի էր զեղել, իրական տպագրութեամբ չէ որ լոյս կը տեսնէ :

Գ. ԳԻՒՐՍԵԱՆ,